

VERSLÄG

van den Proeftuin te Aalsmeer

over 1914.

Handwritten:
JV 1914 2312.

VOORBERICHT.

Het Bestuur van den proeftuin leed in 1914 een gevoelig verlies door het overlijden van zijn geachten Voorzitter, den heer G. W. Keessen, die sedert 14 Juni 1911 die functie bekleedde.

Wij allen weten hoezeer hij zich voor den proeftuin interesseerde en zich beijverde deze inrichting zoo nuttig mogelijk te doen worden.

Veel werk heeft hij daarvoor verricht en meermalen zijn door hem de belangen van den tuin op warme wijze en met succes bepleit of verdedigd.

De bestuursleden hebben steeds op aangename wijze met den heer G. W. Keessen saamgewerkt.

De tuinbouw van Aalsmeer in 't algemeen en de proeftuin in 't bijzonder hebben aan den overledene groote verplichting en veel reden tot erkentelijkheid en dankbaarheid.

Ook in ander opzicht was 1914 ons ongunstig.

Op ons verzoek aan Prov. Staten van Noord-Holland wederom voor 1915 eene subsidie te willen verleen van f 1000.— werd door Ged. Staten aan Prov. Staten voorgesteld afwijzend te beschikken.

Bij besluit van Prov. Staten van 22 Dec. 1914 werd aan den proeftuin over 1915 eene subsidie verleend van ten hoogste f 600.—, onder voorwaarde dat de bijdrage der Provincie in geen geval hooger zij dan de steun van de Gemeente Aalsmeer en van particuliere zijde ontvangen.

Plaatselijke tuinbouwverenigingen verleenden op onze aanvraag de volgende subsidies:

De Vereeniging »Aalsmeer's Tuinbouw« f 10 jaarlijks.

De Vereeniging »De afd. Aalsmeer der Ned. Mij. voor Tuinb. en Plantk.« f 30.— jaarlijks.

De Vereeniging »De Centrale Aalsmeersche Veiling« eene jaarlijksche subsidie van f 100., tot wederopzeggens toe.

Een woord van warmen dank wordt hierbij gebracht aan genoemde tuinbouwverenigingen voor den verleenden steun.

Tot ons genoegen kunnen we ook mededeelen, dat de subsidie der Gemeente Aalsmeer voor 1915 — groot f 100., — wederom is toegestaan.

Einde Mei werd begonnen met den bouw eener groote kas met 3 kappen, welke nog gedeeltelijk met rozen beplant werd.

Bij inzendingen op tuinbouwvergaderingen had de proeftuin veel succes, vooral de fraaie en zeer uitgebreide collectie kleinbloemige Chrysanthemums trok veel belangstelling en werd algemeen gewaardeerd.

Aangezien in de laatste jaren de plantenverzamelingen aanmerkelijk zijn uitgebreid, werd besloten tot het uitgeven eener nieuwe plantenlijst.

PROEF I.

Toevoeging van ijzer voor 't kleuren der paarsbloeiende seringen.

PROEF II.

Toevoeging van Thomasslakkenmeel voor 't kleuren der paarsbloeiende seringen.

PROEF III.

Toevoeging van Ammoniakaluin voor 't kleuren der paarsbloeiende seringen.

Het doel van bovenstaande 3 proeven was: om te onderzoeken of toevoeging van bepaalde kleurstoffen een gunstigen invloed heeft op het donkerder kleuren der paarsbloeiende seringen. Dikwijls treft men bij 2 veel in Aalsmeer gekweekte variëteiten, n.l. Charles X en Andenken an Ludwig Späth, de laatste gewoonlijk kortweg Späth genoemd, veel exemplaren aan, die bleekgekleurde bloemen voortbrengen, waardoor de verkoops waarde sterk vermindert.

De toevoegingen zijn den 19den September 1913 in oplossing aan de planten op het veld toegediend als volgt:

A.	5 struiken Charles X 4 struiken Späth	} kregen 2 c.M. ³ verzadigde ijzerchloride-oplossing, verdund tot 10 Liter met water.
B.	5 struiken Charles X 4 struiken Späth	} kregen 1 K.G. Thomasslakkenmeel.
C.	5 struiken Charles X 4 struiken Späth	} kregen 5 cM. ³ aluin, eerst opgelost in een weinig warm water en daarna verdund tot 10 Liter met water.

De struiken werden 30 Dec. 1913 in de kas gebracht. In de laatste week van Januari 1914 werden de bloemen gesneden, dus ongeveer 1 maand nadat ze er in geplaatst werden. De temperatuur in de eerste week was pl.m. 70° Fahr., daarna pl.m. 60° F.

Omtrent den uitslag valt het volgende mede te deelen :
 Bij de variëteit Charles X was alleen bij de met aluin behandelde struiken een gunstigen invloed merkbaar. Ze waren iets donkerder gekleurd dan de struiken, die ter contrôle geen toevoeging van kleurstoffen hadden ontvangen.

De proeven, hierboven sub A en B aangegeven, vertoonden geen zichtbaar resultaat.

Van de behandelde struiken van de variëteit Späth valt alleen mede te deelen, dat ze, zooals algemeen het geval was, niet of bijna niet bloeiden, zoodat hier geen conclusie kan getrokken worden.

Nog valt bij deze proeven op te merken, dat naarmate de planten dichter bij de kachel geplaatst waren, de kleur ook bleeker was.

Aangezien Charles X gewoonlijk korte bloeiwijzen heeft, de „tros” zooals men dit noemt, „propperig”, d. i. ineengedrongen is, alhans minder gerekte zijn dan de bloeiwijzen van de variëteit Marie Legraye, zet men de Charles X meest in wat hooger temperatuur. Kan dit aanvankelijk allicht van weinig invloed op de kleur zijn, het komt ons wenschelijk voor, dat het in bloei komen van de variëteit Charles X het mooist bij een betrekkelijk lage temperatuur plaats heeft.

Als conclusie van deze proefnemingen kunnen we dus vaststellen, dat toevoeging van aluin invloed op de kleur kan oefenen, maar dat ook andere factoren daarop van invloed kunnen zijn, o. a. de temperatuur, waarbij de planten in bloei komen.

PROEF IV.

Proef om na te gaan, of de paarsbloeiende sering Charles X, die eenmaal goedgekleurde bloemen heeft voortgebracht, dit blijft doen.

Het doel van deze proef is, na te gaan of het voortbrengen van goedgekeurde Charles X een eigenschap van de plant is, die onder goede groei-omstandigheden blijft bestaan, of dat deze kleur geheel beheerscht wordt door uiterlijke factoren: licht, temperatuur, voeding, enz.

Om dit na te gaan, worden steeds de goedgekleurde en ook de miskleurige gemerkt. Dit jaar werden voor het eerst 2 jaar te voren getrokken en gemerkte seringeren weer geforceerd. Daarbij is gebleken, dat deze weer goedge-

kleurde bloemen voortbrachten, zonder toevoeging van kleurstoffen.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat de goedgekleurde seringen Charles X dus tot een andere variëteit behoren, dan de bleekbloeiende.

Opgemerkt dient nog te worden, dat bij een proef ter onderzoek van den bagger, die op het terrein, waarop de seringen zijn geplant, vooraf is aangebracht, deze sterk basisch reageerde, wat niet onwaarschijnlijk ook zijn invloed op de kleur heeft doen gelden.

PROEVEN V, VI, VII, VIII.

In verband met voorgaande proeven zijn de mooiste witte (Marie Legraye) en blauwe seringen (Charles X), alsmede van de slechtste witte (met kleine, z. g. n. „nagels”, dat zijn de afzonderlijke bloemblaadjes) en de miskleurige blauwe de planten gemerkt en op grond uitgeplant, die vooraf een kalkbemesting heeft ontvangen, overeenkomende met 2000 K.G. per H.A. Het resultaat kan eerst het volgende jaar blijken, wanneer deze planten getrokken kunnen worden.

PROEVEN IX, X, XI, XII en XIII.

Van de mooiste blauwe en witte, alsmede van de slechtste blauwe en witte seringen zijn oogen genomen, waarmee onderstammetjes zijn geoculeerd.

Dit is geschied, om materiaal te verkrijgen, om te dienen voor de reeds genoemde proeven.

Aangezien de seringen, die getrokken worden, steeds ongeslachtelijk worden voortgekweekt, is het wellicht mogelijk een reine linie te verkrijgen. Eén factor blijft echter nog steeds moeilijkheden opleveren, n.l. de onderstam, die gewoonlijk door zaden is voortgekweekt. Het zal daarom wellicht aanbeveling verdienen van goed bloeiende struiken „opslag” of z. g. n. „uitloopers” van de onderstammen tot onderlagen op te kweken.

Geoculeerd werden: op dunne onderstammetjes:
 Op witte zaailing onderstam 27 mooie Charles X.
 ” ” ” ” 7 leelijke Charles X.
 ” blauwe ” ” 36 mooie Marie Legraye.
 ” ” ” ” 5 leelijke Marie Legraye.

Op dikke blauwe zaailing onderstam : 17 mooie Charles X.

Opgemerkt dient nog te worden, dat de 36 mooie Legraye met kleine oogen zijn geoculeerd, omdat geen groote van de mooiste witte sering ter beschikking waren.

PROEF XIV.

Van het nieuwe sortiment seringgen (zie plantenlijst 1915) werden op blauwe onderstammetjes eenige oogen geplaatst. Eerst het volgend jaar kan over de waarde dezer variëteiten een — zij het ook betrekkelijk voorloopige — conclusie getrokken worden. Voorloopig, omdat reeds voldoende gebleken is, dat het oudste materiaal de beste bloemen voortbrengt.

Van de nieuwere — niet de allernieuwste — zijn dezen zomer oogen ter beschikking van de leden gesteld, waarvan door velen is gebruik gemaakt.

PROEF XV.

De met kunstmest behandelde seringgen (Marie Legraye) zijn op 30 Dec. 1913 in de kas gebracht.

Deze planten zijn als volgt behandeld :

Op 1 Juni 1912 is toegediend per R. R. = $14\frac{2}{7}$ M².

1 K.G. Chilisalpeter,

1 „ superphosfaat,

$\frac{1}{2}$ „ patentkali.

In het voorjaar 1913 werd weder dezelfde hoeveelheid kunstmeststoffen toegediend, terwijl bij het verplanten in het begin van Juli 1913 de struiken op de gewone manier zijn behandeld, d. w. z. per struik werd 5 Liter vloeimest toegediend, waarvan pl.m. 25 % koemest.

De betrekkelijk groote hoeveelheid Chilisalpeter van 1 K.G. per R. R. werd gegeven, omdat het hout, wellicht ook door de late planting in 't voorjaar van 1912, wat kort is gebleven. Anders is op onze stikstofbevattende gronden een kleinere hoeveelheid allicht voldoende.

De scheuten hebben zich in het tweede jaar, dus na de bemesting in 1913 tot een voldoende lengte ontwikkeld, terwijl bij het trekken in Januari de gunstige invloed van

de fosforzuurbemesting duidelijk is gebleken. Wel was de bloeibaarheid der alleen met koemest behandelde struiken ook zeer goed, maar de met kunstmest behandelde struiken waren duidelijk zichtbaar grooter van nagels (bloemblaadjes). Deze uitslag komt volkomen overeen met de algemeen tot nog toe opgedane ervaring, dat superphosfaat en ook patentkali een gunstigen invloed heeft op de frischheid en stevigheid der bloemen.

Om dezen invloed nog duidelijker na te gaan, zullen het volgende jaar deze proeven worden voortgezet.

PROEF XVI.

Variëteits- en trekproef van nieuwere en minbekende seringenvariëteiten.

Om over de waarde van eenige seringenvariëteiten, die tot nog toe in de Aalsmeersche culturen weinig of niet voorkomen, te oordeelen, werden dit voorjaar nog jonge planten, die voldoende takken gemaakt hadden, in de kas gebracht om te forceeren. Daarbij is echter gebleken, dat de meeste niet zoo goed voor den trek zijn, althans wat bloeibaarheid betreft, dan de meer algemeen voorkomende verscheidenheden.

In de kas werden gebracht op 2 Januari 1914 de volgende variëteiten :

- 1 Rouge de Marly,
- 12 Géant des batailles,
- 9 Michel Buchner,
- 1 Le Gaulois,
- 2 Frau Bertha Dammann,
- 2 Schneelawine,
- 4 Alba grandiflora,
- 3 Obélisque,
- 3 Dr. Lindley,
- 4 Lemoine fl. pl.,
- 3 Mad. Lemoine fl. pl.,
- 2 Mad. Moser.

Bovenstaande variëteiten bloeiden niet of brachten onvoldoende bloeiwijzen voort. Wij schrijven dit toe, dat voor deze variëteiten het materiaal nog te jong was. Waarschijnlijk kan aan het eind van 't volgend jaar (1915) wanneer deze variëteiten weer voor het forceeren geschikt

kunnen zijn, beter blijken, of ze aanbeveling verdienen om in cultuur genomen te worden.

Bovendien zijn naast de bovengenoemde variëteiten nog een aantal nieuwe verscheidenheden (zie hiervoor de plantenlijst 1915) voor den eersten keer trekbaar.

Naast bovengenoemd lijstje seringgen-variëteiten zijn tegelijk nog in de kas gebracht 4 struikjes van de var. *Volcan*; deze kwam in kleur- en bloeieigenschappen overeen met de bekende verscheidenheid *Andenken an Ludwig Späth*; het oordeel is dus over *Volcan* niet bijzonder gunstig. Verder werden toen geforceerd 5 struiken *Lavaniënsis*; deze bloeiden zeer goed, vormden mooi rose gekleurde, slanke trossen, (pluimen) die op mooi recht en lang, hoewel niet zwaar hout waren geplaatst;

8 struiken *Mad Casimir Perier*, waarvan het materiaal reeds vroeger getrokken was, dus ouder, bloeiden prachtig en overvloedig. Het is dan ook een der beste gevulde (dubbele) witte seringgen, al geeft dan ook een *Mad Lemoine* fl. pl., b.v. voor tentoonstellingen nog mooier bloeiwijzen. De laatste is echter een slechte bloeier en lijdt ook aan het euvel, dat de trossen door hun zwaarte gaan hangen;

7 struiken *Gloire de Lorraine* muntten eveneens uit door hun prachtige, kantige en in dit geval donker lila-rose gekleurde bloemen.

PROEF XVII.

Variëteits- en bemestingsproef van rozen op verschillende onderstammen veredeld in een zoogenaamd Warenhuis.

Aangezien het trekken van rozen in Aalsmeer sterk toeneemt, werd op voorstel der ledenvergadering een gedeelte van een Warenhuis, zooals op nevenstaande schets is aangegeven, (zie pag. 12 en 13) met rozenstruiken geplant. Daarvoor werd gebruik gemaakt van het materiaal, dat op den Proeftuin reeds aanwezig was.

In de 3 kappenkas, die eerst gebruikt is voor kleinbloemige *Chrysanthemums* zijn oude rozen uit de vorige rozenkas, die vernieuwd moest worden — en eenige jonge struiken, die gedeeltelijk om de vereischte aantallen te verkrijgen zijn gekocht, voor het meerendeel op den Proeftuin gekweekt, aangeplant.

Doordat de beslissing omtrent de te nemen proeven eerst in 't voorjaar is genomen en bovendien de grond door de vele regens zoo nat was geworden, dat deze niet te bewerken was, is eerst begin Maart met de planting begonnen kunnen worden.

De bedden werden verdeeld in 8 vakjes, waarvan, 4 vakjes werden bemest met kunstmest, t. w. de nos. 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 18, 23, 24, 25 en 26. (Zie teekening bladz. 12 en 13).

Elk half bed, dus aan de N.W. zijde, werd bemest met	1 K.G. Chilisalpeter	à f 0,17
	1 K.G. Superphosfaat	à f 0,04
	1/2 K.G. Patent Kali	à f 0,04
	Samen	f 0,25.

Op de andere helft der bedden werd een halve kruiwagen koemest gebruikt, waarvan de waarde vrijwel met die van de aangebrachte kunstmest-bemesting overeen komt. We hebben kunnen constateeren dat de met kunstmest behandelde rozen flinker zijn gegroeid dan de met stalmest bemeste.

Door de late planting kon de eerste snede zeer laat plaats hebben, zoodat het geldelijk resultaat zeer gering is gebleven, terwijl van den invloed van den onderstam op de oculatie — wat den groei en de bloeibaarheid betreft — dit jaar nog weinig positiefs te zeggen valt.

In 1915 zullen deze proeven echter beter tot hun recht kunnen komen.

Het ligt in de bedoeling deze proef meer uit te breiden, maar met het oog op den financieelen toestand van den Proeftuin moest daarvan in 1914 worden afgezien. Wel zijn verschillende nieuwe of minder bekende variëteiten op onderstaande onderstammen reeds in 1913 geoculeerd, die dus in het voorjaar van 1915 in de kas kunnen uitgeplant worden.

Zoo zijn nu planten beschikbaar :

1e. Geoculeerd op *Rosa canina* :

Jonkheer J. L. Mock.

George C. Stanley.

Edward Mawley.

Lady Pirrie.

Sunburst.

Lady Hillingdon.

Generaal superior Arnold Jansen en

Madame Abel Chatenay.

2e. Geoculeerd op *Rosa indica major* :

Madame Abel Chatenay en

1	X	15	23
2	9	16	24
3	10	17	25
4	11	18	26

1. 24 Mad. Caroline Testout op Rosa rugosa.
2. 24 " " " " "
3. 28 " " " " "
4. 28 " " " " "
5. 28 " " " " "
6. 28 " " " " "
7. 28 " " " " "
8. 28 " " " " "
9. 24 Jessie op Rosa canina.
10. 28 Mad. Caroline Testout op Rosa rugosa.
11. 28 " " " " canina.
12. 28 " " " " rugosa.
13. 28 " " " " canina.
14. 28 Mrs. W. H. Cutbush op Rosa canina.
15. 24 Mad. Abel Chatenay " " "
16. 24 General emmer Arnold Jensen on

6	13	20	28
7	14	21	29
8	X	22	30

17. 28 Kaiserin Auguste Victoria op Rosa canina.
18. 28 Mad. Jules Grolez " " "
19. 28 Mad. Abel Chatenay " " "
20. 28 Generaal superior Arnold Jansen op Rosa canina.
21. 28 Kaiserin Auguste Victoria op Rosa canina.
22. 28 Mad. Jules Grolez " " "
23. 24 Mad. Ravary " " "
24. 24 La Tosca " " "
25. 28 Laurent Carle " " "
26. 28 Jhr. J. L. Mock " " rugosa.
27. 28 " " " " canina
28. 28 Pharizäer " " "
29. 28 Farbenkönigin " " "
30. 28 Mrs. Theodore Roosevelt op " " "
X Kachels.

- Kaiserin Auguste Victoria.
- 3e. Geoculeerd op *Rosa indica multiflora*:
Madame Abel Chatenay en
Kaiserin Auguste Victoria.
- 4e. Geoculeerd op *Rosa rugosa*:
Jonkheer J. L. Mock.
George C. Waud.
Lady Pirrie.
Sunburst.
Lady Hillingdon.
Generaal superior Arnold Jansen en
Madame Abel Chatenay.

Daar het aantal stekken van *Rosa indica major* en *Rosa indica multiflora* te beperkt was, om daar alle bovengenoemde variëteiten op te veredelen en bovendien voor proefnemingen het aantal planten niet te klein en het aantal variëteiten niet te groot mag zijn, omdat dan een conclusie moeilijk te trekken is, zijn op deze onderstammen een 2-tal van de hier meest gekweekte variëteiten, n.l. Kaiserin Auguste Victoria en Madame Abel Chatenay geoculeerd.

Bovendien zijn deze onderstammen nog te weinig hier bekend, om op al te groote schaal proeven daarmee te nemen.

Het spreekt vanzelf, dat over de waarde van deze onderstammen eerst na eenige jaren kan geoordeeld worden.

PROEF XVIII.

Snoeiproef van rozen in den zomer.

Het doel van deze proef was, door insnoeiing van rozen in den zomer te trachten een nieuw schot daarop te krijgen, dat dan laat in het najaar, wanneer de prijs gewoonlijk hoog is, mooie, langstelige rozenknoppen kon opleveren.

Vooraf moest dus getracht worden een rustperiode te verkrijgen, wat in den zomer alleen door droogte en hooge temperatuur kan verkregen worden. Echter gelukt dit op onze vochtige gronden slechts onvolkomen.

Deze snoeioproef werd toegepast op een bed rozen, beplant met op *Rosa rugosa* veredelde Madame Caroline Testout. Deze variëteit en deze onderstam werden gekozen omdat het beide krachtige groeiers zijn.

De rozen zijn gedeeltelijk behandeld als bij den snoei in den winter. Alle bladeren zijn verwijderd. Per Rijn-

landsche Roede is $1\frac{1}{2}$ K.G. Chilisalpeter toegediend, terwijl versche grond is toegevoegd. Bovendien is vooraf de grond flink begoten.

Den 3den Augustus werden de rozen ingesnoeid. Eind Augustus was een gezond schot van ruim 10 c.M. ontstaan, maar na dien tijd groeiden deze weinig meer en rijpten de scheuten af. Wel had de groei bevorderd kunnen worden, wanneer toen begonnen was met stoken, maar dit is met het oog op de tijdsomstandigheden achterwege gebleven.

Het resultaat heeft dus niet aan de verwachtingen kunnen beantwoorden.

Overigens is onzen indruk, dat deze snoei — wil zij resultaten opleveren — vroeger moet plaats hebben en dat in 't najaar gestookt moet worden, om den groei krachtig te doen blijven. Ten slotte is dan nog een goed resultaat zeer twijfelachtig, omdat de planten moeilijk in een rusttoestand te brengen zijn, terwijl de planten door deze korte insnoeiing in den zomer ongetwijfeld zullen verzwakken.

PROEF XIX.

Uitzaaien Violierenzaad ontstaan door kruisbevruchting *a* van *Cheiranthus annuus* var. *Excelsior* en z.g.n. *Dresdener Violieren* en *b* van de var. *Excelsior* x *Excelsior*.

Zooals reeds in het vorig jaarverslag is vermeld, (zie Jaarverslag 1913 — proef XXII bladz. 17) is kruisbestuiving toegepast met de bedoeling bastaarden te krijgen, die een grooter procent gevuldbloemige planten opleveren.

De zaden zijn 22 Januari uitgezaaid, den 10den Februari verspeend en later op kalkhoudenden grond (vooraf was een kalkbemesting toegediend overeenkomende met 20 K.G. per Are = 7 R.R. dus ongeveer 3 K.G. ongebluschte kalk per R.R.)

Het resultaat van beide proeven is negatief geweest. Gevuldbloeiende planten kwamen bijna niet voor, hoewel de planten krachtig gegroeid zijn. Van beide groepen zijn eenige planten voor zaadwinning gehouden, welk zaad in 't volgend voorjaar kan uitgezaaid worden, waarna wellicht uitgemaakt kan worden, welke plant de beste nakomelingen — dat wil in dit geval zeggen, de meeste gevuldbloemigen — voortbrengt.

Toch lijkt dit ons — het gering aantal zaadplanten in aanmerking genomen — a long way om een goed ras te verkrijgen.

Vandaar dat we gretig gebruik hebben gemaakt van een gratis aanbieding van zaden, genomen uit een kweek, waarin zeer veel gevuldbloemigen voorkwamen van den heer P. Maarsen te Wormerveer.

Deze zaden zijn den 24sten December 1914 uitgezaaid. Over de resultaten kan dus in het volgend Jaarverslag bericht worden.

PROEF XX.

Uitbreiding sortiment Chrysanthemums.

Voorals het sortiment kleinbloemige Chrysanthemums heeft dit jaar weer een groote uitbreiding ondergaan, zoodat we gerust mogen zeggen, dat deze collectie tot een der beste in het land zal behooren. Dat dit ook door de leden wordt erkend, bleek ook duidelijk uit het groot aantal moerplanten en gewortelde stekken, die zoowel in het voorjaar als in den herfst aan de leden zijn afgeleverd.

Er werd dan ook een ruim gebruik gemaakt door de leden van de gelegenheid, om in den bloeitijd op de beide Zondagen (8 en 15 Nov.) de variëteiten te komen bezichtigen.

Voorals trok echter de inzending van een 80-tal kleinbloemige Chrysanthemums op de Tuinbouwvergadering van 18 November de algemeene aandacht. Op deze vergadering, waar pl.m. 200 kweekers en belangstellenden aanwezig waren, werd dan ook het sortiment zeer geroemd, vele bestellingen gedaan en notitiën gemaakt. Was de lust tot koopen niet door de tijdsomstandigheden zeer gedrukt geweest, zeer zeker was het aantal leden, dat van onze voordeelige voorwaarden, om voor kostprijzen beproefde en juist te naam gestelde Chrysanthemums te verkrijgen, veel grooter geweest.

Opmerkelijk, hoewel zeer goed te verklaren, was het, dat oudere variëteiten, die het vorig jaar niet werden opgemerkt, nu algemeene belangstelling vonden, zoo o.a. van de reeds in het vorig jaarverslag vermeldde var. Maud Kent, benevens nog vele anderen. Het spreekt vanzelf, dat men niet op één tijdstip alle goede variëteiten op zijn voordeeligt heeft. Zeer goede waren trouwens reeds afgesneden.

Maar op het gebied van kleinbloemige Chrysanthemums genieten we het volle vertrouwen van onze leden, wat ook volkomen gerechtvaardigd is, omdat het juist onze taak is, de leden in hun keuze te helpen en voor te lichten.

Op achterstaande tabel zijn de namen der in 't voorjaar aangeschafte Chrysanthemums opgeteekend, met nadere gegevens daaromtrent. (Zie bladz. 18 en 19).

Hierop zijn aangegeven de hoogte, kleur enz., zoodat het gemakkelijk is een en ander daarop na te gaan.

In December is een sortiment grootbloemige Chrysanthemums aangeschaft van A. B. Bouwman, vertegenwoordiger van Anatole Cordonnier & fils te Bailleul (France).

PROEF XXI.

Variëteitsproef met kleinbloemige Pompon-Dahlia's.

Deze Dahlia's komen de laatste 2 jaren weer in trek, vooral als snijbloem. Wel werden voorheen deze Dahlia's, veel als potplant gekweekt, maar ze waren toch te plomp van vorm. Nu echter kleinere vormen in den handel gekomen zijn, bleken ze als snijbloem groote geschiktheid te hebben. Reeds in 1913 toen we nog slechts een 10-tal variëteiten bezaten, waarvan slechts in 't geheel een 30 planten aanwezig waren, vonden de bloemen op de Veiling gretig koopers. We hebben in 't voorjaar het sortiment belangrijk uitgebreid (zie de lijst hieronder). Van de oudere planten hebben we zooveel mogelijk gekweekt en deze jonge plantjes zijn ter beschikking van de leden gesteld, die daarvan een ruim gebruik hebbengemaakt. Ook in den bloeitijd zijn vele leden onze collectie komen bezichtigen. In den bloeitijd zijn de bloemen op de Veiling gebracht, waar ze ondanks de gedruktheid in den handel, tengevolge van den oorlogstoestand een prijs opbrachten, die de cultuur ruimschoots loonend maakt.

De prijzen waren 40—60 cent per 100. Dit schijnt weinig maar deze Dahlia's kunnen massa's bloemen produceeren, zoodat het meermalen is voorgekomen, dat in één week van een plantenoppervlakte van pl.m. 20 M² duizend bloemen = 1000 m. f 0.005 = f 5 werd gesneden. Natuurlijk moet bij cultuur in 't groot ook rekening gehouden worden met paden tusschen bedden, zoodat we voor benodigd terrein wel 35 M² in rekening moeten

NIEUWE CHRYSANTHEMUM INDICUM (KLEINBLOEMIGE).

a. Anemone Chrysanthemums.	Kleur.	Hoogte in c. m.	Bloetijd.	Opmerkingen.
1. Citrinus	citroen-geel	60	December	goede variëteit.
2. Godfrey's Perfection	wit	50	half Nov.	zeer mooi potplantje.
3. La Marguërite	rood	70	" "	wordt nog al aangetast door de Aaltesziekte.
4. Marguërite Solleville	rose	75	" "	goede variëteit, kleine bloemen.
5. Snow Queen.	wit	75	November	zeer aanbevelenswaardig.
6. Toddlies.	rose.	100	December	goede variëteit, groote bloemen.
b. Enkele en halfgevulde.				
7. Catharine Hope	oranje-rood	125	November	zeer goede variëteit.
8. Edith Pagram	rose	75	" "	zeer aanbevelenswaardig.
9. Juno	paars-rood	75	" "	goede variëteit.
10. Junon	brons	80	" "	zeer stevige groeier en mooie plantvormer.
11. Mrs. Eveleen Morfon	steenrood	80	" "	zeer aanbevelenswaardig.
12. Mrs. Loo Thomson	licht-geel	125	" "	groeit wel wat hoog, kleur niet buitengewoon mooi.
13. Mrs. W. Routing	geel	150	" "	groeit eveneens te hoog, bloemen te groot voor kleinbloemig.
14. Orchards Tints	donker-oranje	125	" "	zeer aanbevelenswaardige variëteit.
c. Gevuldbloemige.				
15. Ambrosia.	bruin-brons	100	October	goede variëteit.
16. Belle Mauve	rose	75	September	aanbevelenswaardig, bloeit aan trossen.
17. Bronze Goacher's	brons	75	" "	aanbevelenswaardig.
18. Carrie	zuiver goud-geel	60	October	zeer goede variëteit.
19. Champ d'or	geel	60	" "	aanbevelenswaardig, stevige groeier.
20. Crimson M. Masse	rood-oranje	75	" "	
21. Dainty	zilver karmijnrose	70	" "	
22. Enchantress	brons met goud	100	" "	
23. Firefly	bruin-rood	80	" "	
24. Flamme	rood	80	" "	

25. Goacher's Crimson	donkerbruin	80	September	} zeer aanbevelenswaardig.	
26. Gustav Grünerwald	rose	75	"		
27. Hermina	wit	80	October		
28. Horace Martin	wit	80	"		
29. James Bateman	karmijn-rose	80	"		
30. La Somme	donker-rose	100	"		
31. Lillie	helder-rose	60	"		
32. Mad. Marie Masse	rose	75	"		
33. Minnie Carpentier	steenrood	90	"		
34. Mr. Haiwkens	kanariegeel	75	"		
35. Nina Blick	kastanjebruin	75	"		
36. Normandie	purperrood	100	September	} zeer aanbevelenswaardig.	
37. Perle Châtillouaise	zalmkleurig	100	"		
38. Pride of Hayes	donker karmijn-rose	80	"		
39. Rubens	paars	100	"		
40. Ruby King	donkerbruin-rood	60	half Oct.		
41. Schneeteppich	wit	80	"		
d. Pompon Chrysanthen.					} beide zeer goede variëteiten.
42. Anatasia	donker karmijn-rose	50	September		
43. Flora	geel	60	"		
44. Henri Sesquer	donker-rose	50	October		
45. Jardin des plantes (wit)	wit	60	Augustus		
46. Jardin des plantes (geel)	geel	60	"		
47. Little Bob	bruin	40	September		
48. Miss Nelly	rose	50	Augustus		
49. Oranje Pet	oranje met goud	50	October		
50. Parisiana	wit	50	September		
51. Pett Mignon	donkerrood	50	"		
52. Rosea	rose	60	"		
53. Rose d'Été	rose met lila	50	Augustus		
54. Toulouson	bruin-rood	40	"		

Alle variëteiten van deze groep waren goed en verdienen aanbeveling om gekweekt te worden.

De variëteiten dezer groep zijn niet zeer geschikt voor snijbloemen, wel zijn ze, hun gedrongen groei in aanmerking genomen, zeer goed te gebruiken voor potcultuur. Deze variëteiten kunnen in den winter, wanneer zij bedekt worden met een laag turfstrooisel ter dikte van 10 à 12 c.M., buiten overblijven. Is de winter echter zeer streng, dan is het goed een laag blad over het turfstrooisel aan te brengen. De variëteiten der vorige groep kunnen eveneens op deze manier overwinterd worden.

brengen. Stellen we echter bij dezen prijs de opbrengst op f 25 per 35 M² = pl.m. 2 $\frac{1}{2}$, Rijnlandsche Roede (1 R.R. is 14 $\frac{2}{7}$ M²) wat niet te hoog geschat is, dan verkrijgen we voor een nazomercultuur een opbrengst van f 10 per R.R., wat zeker voldoende geacht kan worden.

De onderhoudszorgen zijn gering. De grond behoeft niet buitengewoon bemest te worden; alleen een fosforzuurbemesting (superphosfaat) is op onzen stikstofhoudenden grond aan te bevelen.

De teelt van de plantjes is weinig kostbaar. De planten werden op 40 c.M. afstand op de rij gepoot en werden tusschen hekjes overeind gehouden. (Palen waaraan gewone panlatten bevestigd waren). De rijen kwamen 75 c.M. van elkaar. Tusschen de bedden behoort echter een pad te blijven van 0,75—1 M. om de bloemen te kunnen snijden. Opmerkelijk was wel, dat de oudere variëteiten over 't algemeen tot de meest gewilde bleken te behoren. Overigens raadplege men voor de eigenschappen, welke de variëteiten bezaten nevenstaande lijst. (Zie bladz. 21).

PROEF XXII.

Cultuurproef met *Hippeastrum hybridum*.

Dit bolgewas, gewoonlijk *Amaryllis* genoemd, kan voor Aalsmeer een plant van beteekenis worden, omdat meer en meer de bloemen (voor export in knopvorm) in bloemenwinkels worden gevraagd voor groote vaasbouquetten of andere bloemwerken. Waar Aalsmeer het centrum van den snijbloemenhandel genoemd mag worden, waar dus de gelegenheid om te verkoopen op den duur — naar het zich laat aanzien — zeer gunstig is, daar is dit artikel zeer zeker op zijn plaats.

In 't voorjaar was de vraag veel grooter dan het aanbod. Waar gaarne 15—20 cent per kelk besteed wordt en een bloemstengel van 2—4 kelken kan voortbrengen, terwijl oudere bollen soms 2 bloemstengels hebben, daar is een goed toegepaste cultuur zeer zeker loonend. Bovendien is de teelt niet moeilijk. Aangezien de cultuur in een vorig jaarverslag reeds uitvoerig is beschreven, kunnen we daar naar verwijzen. Enkele opmerkingen willen we echter maken, die voor een loonnende cultuur noodig zijn opgevolgd te worden.

De bloeibare bollen, die een doorsnee van minstens

POMPON-DAHLIA'S.

Volg-num-mer.	NAAM.	KLEUR.	OPMERKINGEN.
1	Arthur Kerley	paars	
2	Censor	"	
3	Clarissa	licht-geel	
4	Dainty	lila-rose	
5	Darkest of all	donkerbruin	zeer aanbevelenswaardig.
6	Donald	licht	
7	Douglas	donkerbruin	zeer goede variëteit.
8	Dr. Hirschbrunn	rose	aanbevelenswaardig, zeer bloeirijk.
9	Dr. Jim	bruin-rood	
10	Emily Hopper	licht	
11	Ernst Schleicher	paars	
12	Fire King	rood	
13	Flossie	bont	
14	Golden Queen	geel	
15	Harry Snook	rose	
16	Hubert	bruin	
17	Lilian	lila	
18	Little Beeswing	licht-rose	
19	Little Mary	zwart-bruin	
20	Mercury	bont	
21	Mildred	lila-rose	aanbevelenswaardig.
22	Modekind	rose	zeer goede variëteit.
23	Parademacher	wit	zeer bloeirijk, zeer goede var.
24	Pure love	lila	zeer goede variëteit.
25	Rosaea	rose	aanbevelenswaardig.
26	Starly Jewel	rood	zeer aanbevelenswaardig.
27	Sunset	oranje	de meest gewilde variëteit.
28	Thalia	rose	
29	The Scout	terra-cotta	aanbevelenswaardig.
30	Tommy Keith	bont	
31	White Aster	wit	goede variëteit.

De andere variëteiten waren ook goed en verdienen aanbeveling om gekweekt te worden. Die met een opmerking zijn echter de beste.

6 à 7 c.M. moeten hebben, moeten vroeg tot rust gebracht worden. Om dit te bereiken moeten de planten in October op een droge en warme plaats worden geplaatst. Op den Proeftuin werden de in potten gekweekte planten op planken onder een open verwarmd tallet geplaatst. Na het insterven worden de bladeren pl.m. 3 c.M. boven de bol afgesneden.

Met Nieuwjaar kwamen reeds de bloemknoppen te voorschijn. Toen werden de bollen van ouden grond, doode wortels en oude schubben ontdaan, in voedzamen grond in betrekkelijk kleine potten opgepot en op bodemwarmte in vochtig turfstrooisel geplaatst. Het is beter door natmaken van het turfstrooisel dan door gieten over de planten den potgrond vochtig (niet doornat) te houden.

In 't voorjaar (begin Maart) zet men de uitgebloeide of de nog niet gebloeid hebbende planten weer op bodemwarmte in een hoogen bak. Wanneer men over kasruimte in den winter beschikt, kan men den eersten en tweeden winter na de uitzaaiing (in Juli, Augustus) de planten laten doorgroeien.

Om het sortiment te verbeteren en uit te breiden zijn dit jaar van den beroemden Hippeastrumkweeker Ker te Liverpool 2000 zaden aangeschaft, waarvan de helft donkerroode, omdat deze kleur vooral voor den snijbloemenhandel veel wordt gevraagd.

ALGEMEENE OPMERKINGEN.

Het *sortiment Coniferen* is, vooral ook in verband met het onderwijs aan de Rijkstuinbouwwinterschool *aangevuld*.

Dit is evenzoo het geval met de groep *vaste planten*, die ook met het oog op de groote Tentoonstelling — die in 1915 te Aalsmeer zou gehouden worden, maar met het oog op de tijdsomstandigheden voor onbepaalden tijd is uitgesteld — *belangrijk is uitgebreid*.

Van de reeds vroeger aangeschafte planten trok vooral een *Paeonia arborea l'Espérance* de aandacht. Deze bloeit mooi geel en is gevuldbloemig.

Omdat door het meer op den voorgrond treden der speciale culturen in Aalsmeer het algemeen karakter der bloemteelt dreigt verloren te gaan, tracht de Proeftuin in deze leemte te voorzien door jaarlijks een groote verscheidenheid van een- en meerjarige planten te kweken, die niet alleen voor versiering van den tuin, maar ook ten nutte der leden en leerlingen ter beschikking staan.

Mooi bloeide onder de nieuwigheden een laag één-jarig plantje *Nemesia strumosa grandiflora compacta* „Triumph”, die vooral als laagbloeiend plantje langs paden uitstekend voldeed.

Eveneens is ook de *Penstemon hybridus* een zeer mooi bloeiende plant, die tot laat in het najaar zijn langstelige stengels, met op *Digitalis* gelijkende bloemen — die ook als snijbloem geschiktheid hebben — voortbrengt.

De boomgaard heeft dit jaar heel wat vruchten opgeleverd, die op tuinbouwvergaderingen geëxposeerd een aangename attractie voor de leden vormden.

Evenals vorige jaren hadden ook dit jaar weer talrijke excursiën plaats, waarbij zooals vanzelf spreekt ook de Proeftuin op het programma voorkwam. Het spreekt vanzelf dat studeerende onderwijzers voor de Tuinbouwakte ook gewoonlijk het eerst hun schreden naar den Proeftuin richten.

Dit jaar werd een 3 kappenkas vernieuwd, waarvoor tevens 60 nieuwe ramen werden aangeschaft. De beperktheid der geldmiddelen noodzaakt ons verschillende proeven na te laten, die wenschelijk waren uitgevoerd te worden. Toch hopen we in het voorgaande voldoende het goede bestaansrecht van den Proeftuin te hebben aangetoond en bewezen, dat de omstandigheden in aanmerking genomen, de Proeftuin heeft gegeven, wat billijkerwijze van hem mag worden verwacht.

Intusschen wekken we alle belanghebbenden en belangstellenden op, het Bestuur in zijn pogen, om voor den Tuinbouw nuttig te zijn, krachtig te steunen.

